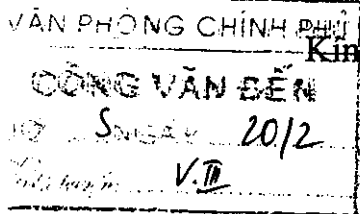

Số: 610 /NHNN-VP
V/v trả lời kiến nghị của cử tri tại
Kỳ họp thứ 6, Quốc hội khóa XIII

Hà Nội, ngày 28 tháng 01 năm 2014

Kính gửi:

- Ban Dân nguyện - Ủy ban Thường vụ Quốc hội;
- Đoàn Đại biểu Quốc hội thành phố Hồ Chí Minh.

Ngân hàng Nhà nước Việt Nam nhận được 01 kiến nghị của cử tri thành phố Hồ Chí Minh thuộc thẩm quyền giải quyết, xử lý của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam do Ban Dân nguyện chuyển đến Kỳ họp thứ 6, Quốc hội Khóa XIII.

Kiến nghị của cử tri: “Cử tri phản ánh hiện nay Chính phủ và các Bộ, ngành liên quan có quá nhiều văn bản hướng dẫn việc quản lý kinh doanh vàng và liên tục thay đổi gây khó khăn cho hoạt động của các doanh nghiệp. Theo Nghị định số 24/2012/NĐ-CP ngày 03/4/2012 của Chính phủ về quản lý hoạt động kinh doanh vàng, trong đó Nhà nước độc quyền sản xuất vàng miếng, xuất khẩu vàng nguyên liệu và nhập khẩu vàng nguyên liệu để sản xuất vàng miếng, đã tồn tại một số hạn chế như sau: các điểm giao dịch vàng do Nhà nước trực tiếp quản lý chưa được công bố rộng rãi, nhiều nơi chỉ làm việc giờ hành chính, không có sẵn vàng tại nơi giao dịch, kỹ thuật chuyên môn chưa đáp ứng được nhu cầu kỹ thuật; giá vàng trong nước cao hơn giá vàng quốc tế làm ảnh hưởng đến hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp, doanh nghiệp không có vàng nguyên liệu để sản xuất. Cử tri đề nghị Nhà nước cần nhanh chóng thay đổi chính sách quản lý kinh doanh vàng ở tầm vĩ mô phù hợp, ổn định đảm bảo cho sự phát triển bền vững, tạo điều kiện thuận lợi cho các cho các doanh nghiệp kinh doanh vàng hoạt động và phát triển.”

Ngân hàng Nhà nước Việt Nam xin trả lời cử tri như sau:

1. Về khuôn khổ pháp lý đối với quản lý hoạt động kinh doanh vàng:

Trước khi Nghị định 24 được ban hành, hoạt động mua bán vàng miếng được thực hiện tự do tại khoảng 12.000 doanh nghiệp kinh doanh vàng. Nhà nước không có các quy định quản lý, kiểm soát hoạt động kinh doanh mua bán vàng miếng nên vàng miếng được coi là hàng hóa thông thường và dần dần trở thành phương tiện thanh toán; thị trường xuất hiện hiện tượng làm giá, đầu cơ, tạo ra các “con sốt vàng” gây thiệt hại cho người dân. Trước tình trạng này, Chính phủ đã có chủ trương chấm dứt tình trạng “vàng hóa” nền kinh tế, quản lý chặt chẽ thị trường vàng, giảm tính hấp dẫn của vàng miếng và tránh tình trạng đầu cơ làm giá.

Thực hiện chỉ đạo của Chính phủ, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) đã xây dựng lộ trình chấm dứt tình trạng “vàng hóa” nền kinh tế gồm

ba giai đoạn: *Giai đoạn 1* là xây dựng khuôn khổ pháp lý chặt chẽ để quản lý thị trường vàng; *Giai đoạn 2* là chấm dứt hoạt động huy động và cho vay vốn bằng vàng của tổ chức tín dụng và *Giai đoạn 3* là chuyển hoàn toàn quan hệ huy động, cho vay vốn bằng vàng sang quan hệ mua, bán vàng miếng; Nhà nước sẽ thực hiện huy động nguồn vốn bằng vàng thông qua việc mua vàng tăng Dự trữ ngoại hối Nhà nước và cung ứng vốn cho nền kinh tế.

Trong hai giai đoạn đầu thực hiện chủ trương chống tình trạng “vàng hóa” nền kinh tế, NHNN đã xây dựng, tham mưu và trình Chính phủ hoàn thiện khuôn khổ pháp lý mà nòng cốt là Nghị định 24/2012/NĐ-CP ngày 03/4/2012 (Nghị định 24) về quản lý thị trường vàng. Nghị định 24 được ban hành với các mục tiêu chính là:

- Tổ chức, sắp xếp lại một cách căn bản thị trường vàng miếng, ngăn chặn ảnh hưởng của biến động giá vàng đến tỷ giá, lạm phát và ổn định kinh tế vĩ mô.

- Nâng cao vai trò quản lý thị trường vàng của Nhà nước, ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng vàng hóa trong nền kinh tế; có giải pháp hợp lý để huy động nguồn lực vàng trong dân phục vụ cho phát triển kinh tế - xã hội.

- Công nhận quyền sở hữu vàng hợp pháp của người dân, doanh nghiệp; quyền mua bán vàng miếng tại các TCTD, doanh nghiệp được Nhà nước cấp phép.

Sau khi Nghị định 24 được ban hành, NHNN đã khẩn trương ban hành các văn bản triển khai gồm: Thông tư số 16/2012/TT-NHNN ngày 25/5/2012 hướng dẫn một số điều của Nghị định 24; Thông tư số 38/2012/TT-NHNN về trạng thái vàng của các TCTD; Thông tư số 06/2013/TT-NHNN ngày 12/3/2013 hướng dẫn hoạt động mua, bán vàng miếng trên thị trường trong nước của NHNNVN. Bên cạnh đó, Bộ Khoa học và Công nghệ cũng đã ban hành Thông tư 22/2013/TT-BKHCN về quản lý đo lường trong kinh doanh vàng và chất lượng vàng trang sức, mỹ nghệ lưu thông trên thị trường tạo khuôn khổ pháp lý chặt chẽ cho công tác quản lý chất lượng vàng trang sức, mỹ nghệ, đảm bảo quyền lợi chính đáng của người tiêu dùng.

Nhìn chung, kết quả thực tế triển khai cho thấy khuôn khổ pháp lý mới đối với thị trường vàng theo Nghị định 24 đã phát huy hiệu quả rõ rệt, đã khắc phục khá triệt để các bất cập của thị trường vàng giai đoạn trước và về cơ bản đã đạt được các mục tiêu đề ra. Quyền sở hữu, tích trữ, mua, bán vàng miếng hợp pháp của người dân được bảo vệ; thị trường vàng đã được sắp xếp lại một cách cơ bản; trật tự, kỷ cương trên thị trường đã được xác lập, tạo tiền đề phục vụ tốt hơn cho nhu cầu của người dân; hoạt động kinh doanh mua bán vàng miếng trên thị trường diễn ra thông suốt, ổn định, quyền lợi hợp pháp của người dân đã được đảm bảo và bảo vệ; đã ngăn chặn được ảnh hưởng của biến động giá vàng đến tỷ giá, lạm phát, tăng Dự trữ ngoại hối và ổn định kinh tế vĩ mô; vai trò quản lý nhà nước đối với thị trường vàng đã được nâng cao; tình trạng đầu cơ, nhập lậu vàng đã được kiểm soát; vàng miếng không được sử dụng làm phương tiện thanh toán; tiến tới từng bước huy động được nguồn lực vàng trong dân phục vụ cho phát triển kinh tế xã hội.

2. Về mạng lưới mua bán vàng miếng:

Thời gian qua, trên cơ sở khuôn khổ pháp lý mới về quản lý thị trường vàng đã được ban hành mà nòng cốt là Nghị định 24, NHNN đã quyết liệt triển khai các giải pháp đồng bộ, bao gồm: (i) Thiết lập một mạng lưới mua, bán vàng miếng mới có tổ chức, có quản lý, gồm 22 tổ chức tín dụng và 16 doanh nghiệp đủ điều kiện được NHNN cấp phép kinh doanh vàng miếng với gần 2500 điểm giao dịch ở tất cả 63 tỉnh, thành phố trong cả nước. Mạng lưới các địa điểm kinh doanh mua, bán vàng miếng được công bố công khai, rộng rãi trên trang tin điện tử chính thức của NHNN cũng như các phương tiện thông tin đại chúng¹; (ii) Tổ chức sản xuất vàng miếng SJC nhằm đáp ứng nhu cầu vàng miếng cho thị trường; kịp thời đáp ứng nhu cầu của người dân, tổ chức tín dụng (TCTD) và doanh nghiệp về chuyển đổi vàng miếng SJC móp méo, vàng miếng thương hiệu khác SJC sang vàng miếng SJC; (iii) Sử dụng vàng thuộc dự trữ ngoại hối Nhà nước để can thiệp, bình ổn thị trường vàng thông qua hoạt động đấu thầu bán vàng miếng của NHNN nhằm tăng cung vàng miếng SJC cho thị trường và (iv) Triển khai các biện pháp cụ thể để chấm dứt hoạt động huy động và cho vay vốn bằng vàng của các TCTD.

Sau 1 năm thực hiện mua bán vàng miếng qua mạng lưới mới do NHNN cấp phép, hoạt động kinh doanh mua bán vàng miếng trên thị trường diễn ra thông suốt, ổn định, đảm bảo quyền lợi hợp pháp của người dân được mua bán vàng miếng trên thị trường có tổ chức tại các địa điểm giao dịch có uy tín, đảm bảo chất lượng vàng miếng.

3. Về chênh lệch giữa giá vàng trong nước và giá vàng quốc tế:

Từ đầu năm 2013, đánh giá thực trạng mất cân đối về cung cầu vàng miếng trên thị trường, NHNN đã khẩn trương xây dựng khuôn khổ pháp lý để triển khai giải pháp can thiệp bình ổn thị trường vàng thông qua hình thức đấu thầu bán vàng miếng nhằm tăng cung ra thị trường. Việc lựa chọn hình thức đấu thầu bán vàng miếng là biện pháp phù hợp nhất để đáp ứng nhu cầu mua vàng miếng của người dân, đồng thời đảm bảo người gửi vàng tại TCTD được chi trả vàng miếng đúng hạn.

Từ ngày 28/3/2013 đến 31/12/2013, NHNN đã tổ chức 76 phiên đấu thầu bán vàng miếng, tổng khối lượng vàng miếng đã bán ra thị trường khoảng 68,24 tấn. Các TCTD đã sử dụng gần 30 tấn để tất toán số dư huy động vốn bằng vàng, số còn lại được dùng để đáp ứng nhu cầu mua vàng miếng trên thị trường.

Kết quả cho thấy, thông qua hoạt động đấu thầu bán vàng miếng, NHNN đã tạo nguồn cung ra thị trường vàng, giúp thu hẹp sự mất cân đối về cung cầu. Thị trường vàng miếng đã ổn định, không còn các cơn “sốt vàng” gây bất ổn xã hội, giá vàng trong nước có xu hướng giảm ngay cả khi giá vàng thế giới có biến động lớn và phức tạp, làm mất đi động lực đầu cơ, làm giá, tạo sóng kiếm lời

¹ Danh sách các địa điểm được phép kinh doanh mua, bán vàng miếng được công bố công khai trên trang tin điện tử của Ngân hàng Nhà nước ngày 10/01/2013 trong chuyên mục Tin tức sự kiện/Hoạt động tiền tệ - ngân hàng.

của giới đầu cơ và do vậy góp phần ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng “vàng hóa” trong nền kinh tế. Do các TCTD đã tắt toán số dư huy động, cho vay vốn bằng vàng và biện pháp bán vàng can thiệp thị trường của NHNN cũng đã phát huy hiệu quả nên khoảng cách giữa giá vàng trong nước và giá vàng thế giới đã thu hẹp dần. Khi giá vàng thế giới ổn định, mức chênh lệch giữa giá vàng trong nước và giá vàng thế giới đã giảm quanh mức 2 triệu đồng/lượng. Trong ngắn hạn, chính mức chênh lệch giữa giá vàng trong nước và giá vàng thế giới đã giúp cho thị trường vàng trong nước không bị chao đảo theo biến động của thị trường vàng thế giới, ngăn ngừa tâm lý đầu cơ, do đó đã góp phần quan trọng để duy trì sự ổn định của tỷ giá, thị trường ngoại hối và góp phần ổn định kinh tế vĩ mô. Về trung và dài hạn, trong điều kiện khuôn khổ pháp lý mới về thị trường vàng cùng với hoạt động can thiệp của NHNN, khi giá vàng thế giới ổn định, chênh lệch giữa giá vàng trong nước và giá vàng thế giới sẽ được thu hẹp.

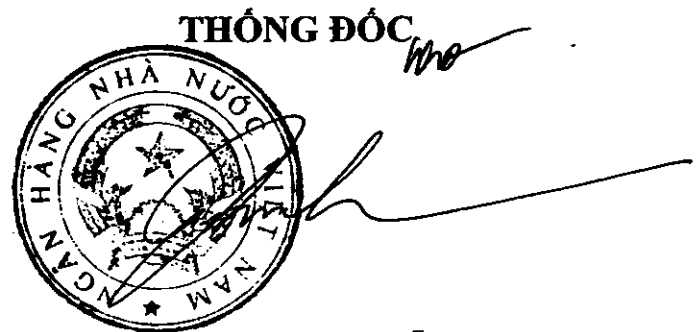
4. Về vàng nguyên liệu để sản xuất vàng trang sức:

Trên cơ sở Nghị định 24/2012/NĐ-CP và Thông tư 22/2013/TT-BKH-CN, để đáp ứng nhu cầu của người dân về vàng trang sức, đồng thời góp phần giảm áp lực đối với thị trường vàng miếng, hiện nay, NHNN đang tổng hợp, đánh giá thị trường và mạng lưới doanh nghiệp kinh doanh vàng trang sức mỹ nghệ, xây dựng cơ chế kiểm soát chặt chẽ trước khi thực hiện cấp phép nhập khẩu vàng nhằm đảm bảo vàng nguyên liệu được phép nhập khẩu sử dụng đúng mục đích. Đồng thời, để tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp, NHNN sẽ hướng dẫn và có các quy định cụ thể hơn để các tổ chức tín dụng xem xét cho vay vốn đối với các doanh nghiệp sản xuất vàng trang sức, mỹ nghệ, phục vụ nhu cầu vốn của doanh nghiệp, đồng thời đảm bảo quản lý chặt chẽ việc sử dụng vốn vay để sản xuất vàng trang sức, mỹ nghệ đúng quy định của pháp luật.

Trên đây là ý kiến trả lời của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam về nội dung kiến nghị của cử tri thành phố Hồ Chí Minh. Ngân hàng Nhà nước Việt Nam trân trọng cảm ơn sự quan tâm của cử tri đối với hoạt động ngân hàng. /*nm*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Văn phòng Quốc hội;
- Bộ trưởng, Chủ nhiệm VPCP; ✓
- Ban Lãnh đạo NHNN;
- Vụ QLNH;
- NHNN CN TP Hồ Chí Minh;
- Lưu VP, VP1 (04 bản).

Nguyễn Văn Bình